

Nr 65.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer; given Stockholms slott den 13 februari 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden under punkterna 1:o—9:o hemställt.

GUSTAF.

K. G. Ewerlöf.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 februari 1942.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Statsrådet Ewerlöf anmäler uppkomna frågor om pension åt vissa i statens tjänst anställda personer och anför därvid till en början i fråga om grunderna för bestämmande av pensionsbeloppen följande:

I sådana fall, där förslag framlägges för riksdagen om beredande av pension åt i statens tjänst anställda personer, plägar vid pensionsbeloppets bestämmande en avvägning ske med hänsynstagande till, bland annat, de pensionsunderlag, som i gällande pensionsreglementen finnas fastställda för anställningshavare med i huvudsak jämförliga arbetsuppgifter, eller de pensionsbelopp, som angivas i de summariska arbetarpensionsbestämmelserna. Härvid är emellertid att märka, att en genomgående höjning av pensionsunderlagen skett i allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008), vilket träder i kraft den 1 juli 1942. Denna höjning samman-

hänger dels med den reella höjning av lönenivån för statens tjänstemän, som genomfördes vid 1939 års lönerreglering, dels med övergången från dyrtidstillägg till rörligt tillägg å pensionerna och därav betingad uppräknings av pensionsunderlagen, dels ock med att underlagen i princip beräknats såsom två tredjedelar av slutlönerna för ortsgrupp C i stället för tidigare ortsgrupp A inom vederbörande lönegrad. Beträffande pensionsvillkoren för arbetare i statens tjänst torde vara att förvänta, att 1938 års pensionsakkunniga inom kort komma att framlägga förslag, vilka kunna påverka storleken av nuvarande pensionsunderlag samt i de summariska pensionsföreskrifterna angivna pensionsbelopp. Fråga uppkommer då, vilken inverkan redan vidtagna eller förestående åtgärder beträffande pensionsunderlagen bör erhålla vid bestämmande av storleken av riksdagspensioner.

Vad först angår sådana anställningshavare, som redan avgått eller beräknas avgå senast den 30 juni 1942, synes tillräcklig anledning icke föreligga att för deras vidkommande frånga hittills tillämpade grunder för pensionsbeloppens bestämmande.

Beträffande härefter anställningshavare, som avgå först efter den 30 juni 1942, kunna skäl anföras för ett hänsynstagande i viss utsträckning till de nya pensionsbeloppen i de fall, då pensionsfrågan underställes riksdagens prövning. Emellertid äger spørsmålet om de nya pensionsunderlagens inverkan på storleken av riksdagspensionerna ett nära samband med frågan om reduktion av pensionsbeloppen på grund av att vederbörande icke inbetalt några pensionsavgifter ävensom med den mera vittutseende frågan om en eventuell övergång från ett system med dyrtidstillägg å dylika pensioner till en anordning med rörligt tillägg. I de för närvarande aktuella pensionsfall, där avgång sker först efter den 30 juni 1942, hava vederbörande uppnått en levnadsålder, som överstiger för jämförlig befattning fastställd pensionsålder. Det synes knappast erforderligt att för dessa fall tillämpa andra än de vanliga grunderna för pensionsbeloppens bestämmande.

Förberörda principiella spørsmål påkalla sålunda icke något ställningstagande för närvarande. Det synes lämpligt att till nästkommande år låta företaga den utredning i nu berörda hänseenden, som torde vara erforderlig för en ändamålsenlig lösning av hithörande frågor.

I fråga om pension åt i det följande angivna personer anför föredraganden följande:

1:o.

Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulent Johannes Hedström. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Hedström är född den 28 augusti 1877 och således 64 år gammal;

att han under åren 1911—1918 innehaft avlönad kommunal fattigvårds- och barnavårdstjänst inom Norra Råda kommun i Värmlands län;

att Hedström från och med den 1 januari 1919 förordnats att vara fattigvårdskonsulent i sjätte distriktet;

att han jämlikt stadgandet i 20 § andra stycket lagen den 6 juni 1924 (nr 361) om samhällets barnavård från och med lagens ikraftträdande den 1 januari 1926 innehaft jämväl befattningen såsom barnavårdskonsulent inom berörda distrikt;

att Hedström, vilken jämlikt gällande instruktion för statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter är skyldig att avgå från sin tjänst vid uppnådd ålder av 65 år, av Kungl. Maj:t den 19 december 1941 förklarats berättigad att kvarstå i tjänst intill utgången av år 1942;

att han vid avgången ur tjänst beräknas kunna återopa en anställningstid i statens tjänst av 24 år;

att han, i enlighet med för fattigvårdskonsulenter i avlöningshänseende gällande bestämmelser, för år räknat åtnjuter lön med 3,000 kronor, varifrån avdrages ett mot pensionsavgift svarande belopp av 200 kronor, tjänstgöringspenningar med 1,500 kronor samt två ålderstillägg om vardera 500 kronor, varjämte han åtnjuter tillfällig löneförbättring med 1,000 kronor för år samt dyrtidstillägg enligt för befattningshavare vid statens oregrerade verk gällande grunder ävensom kristillägg;

samt att Hedström, enär den av honom innehavda befattningen icke är uppförd å ordinarie stat, författningssenligt icke är berättigad till pension.

Hos Kungl. Maj:t har Hedström anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Socialstyrelsen har hemställt om utverkande av pension åt Hedström från och med den 1 januari 1943. Styrelsen har därvid erinrat, att riksdagen i vissa tidigare liknande fall — prop. 1932 nr 49, 1937 nr 259, p. 8, och 1941 nr 262, p. 1; bankoutsk. utl. 1932 nr 30, p. 46, 1937 nr 35, p. 12, och 1941 nr 49, p. 1; riksd. skr. 1932 nr 227, p. 39, 1937 nr 245 och 1941 nr 323 — beviljat pension åt fattigvårds- och barnavårdskonsulenter, som avgått från tjänsten efter uppnådd pensionsålder. Vid bestämmande av pension åt dessa befattningshavare hade — i anslutning till vad som skulle hava gällt, därest befattningarna varit uppförda å ordinarie stat — såsom pensionsunderlag beräknats ett belopp av 4,752 kronor, motsvarande summan av grundlön och ålderstillägg, 4,000 kronor, efter omräkning till nyreglerad pension, och hade för hel pension krävts 65 levnads- och 25 tjänstår. Berörda befattningshavare hade tillika såsom tjänstår tillgodoräknats, utom tjänstetiden såsom fattigvårds- och barnavårdskonsulenter, jämväl intill två tredjedelar av tid, varunder de före tillträdet av statsjänst utfört arbete i fattigvårdens och barnavårdens tjänst. *Socialstyrelsen* har hemställt, att pensionen åt Hedström måtte fastställas med tillämpning av de sålunda angivna grunderna.

Statskontoret har med instämmande i vad *socialstyrelsen* anfört i fråga om de pensioneringsgrunder, som i enlighet med tidigare praxis syntes böra tillämpas i förevarande fall, förordnat, att pension utverkades åt Hedström till belopp av 4,752 kronor för år.

Även jag finner mig böra förorda, att pension utverkas åt Hedström att utgå med i ärendet föreslaget belopp, 4,752 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att statens fattigvårds- och barnavårdskonsulent Johannes Hedström må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 4,752 kronor.

2:o.

Förre verkmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyggnadsarbeten Sven Andersson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Andersson är född den 19 december 1878 och således 63 år gammal; att han varit anställd *dels* under åren 1913—1915 såsom verkmästare hos den entreprenör, som ombesörjde utförandet av statens fiskehamnsbyggnad i Träslöv, *dels ock* under tiden 1 januari 1916—31 december 1941 såsom verkmästare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyggnadsarbeten;

att han under tiden 1 september 1937—22 juli 1940 på grund av minskad arbetstillgång varit permitterad utan uppsägning från sin anställning vid ifrågavarande hamnbyggnadsarbeten, under vilken tid han ej uppburit någon avlöning från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen;

att han från och med år 1928 direkt under vederbörande arbetschef utövat självständigt befäl såsom verkmästare eller muddermästare;

samt att han under åren 1920—1937 åtnjutit avlöning med i medeltal 4,037 kronor för år, varefter han från återinträdet i tjänst år 1940 uppburit avlöning, motsvarande lön å E-ort enligt löneklass 16 i civila icke-ordinarie-reglementet jämte rörligt tillägg och kristillägg.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om utverkande åt Andersson av pension med ett i förhållande till hans anställningstid och löneförhöjningar skäligt belopp. Styrelsen har därvid ansett, att Anderssons anställning hos entreprenör under åren 1913—1915 borde jämföras med anställning i statens tjänst.

Statskontoret har tillstyrkt utverkande av pension åt Andersson med 1,800 kronor för år.

Förutsättningar torde föreligga för beredande åt Andersson av pension enligt bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst. Med tillämpning av nämnda bestämmelser skulle, såvitt av handlingarna framgår, pensionen komma att fastställas till högst 852 kronor, därest hänsyn togs till Anderssons anställning hos entreprenör åren 1913—1915, och i an-

nat fall till högst 696 kronor. En pension även till det högre av dessa belopp synes mig emellertid alltför låg med hänsyn till Anderssons löneställning och arbetsuppgifter. I anslutning till den ståndpunkt, som av statsmakterna tidigare intagits vid behandling av ärenden av likartat slag (t. ex. 1936: prop. nr 196, p. 15 och 16; bankoutsk. utl. nr 51, p. 18 och 19; riksd. skr. nr 216) vill jag tillstyrka, att i stället för pension enligt förenämnda kungörelse hos riksdagen utverkas pension åt Andersson till högre belopp från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. I likhet med statskontoret anser jag pensionen skäligen kunna bestämmas till 1,800 kronor för år. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre verkmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyggnadsarbeten Sven Andersson må, räknat från och med den 1 januari 1942, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,800 kronor.

3:o.

Byggnadskontrollanten hos byggnadsstyrelsen Per John Knut Petersson.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Petersson är född den 11 augusti 1875 och således 66 år gammal;

att han genomgått tekniska skolans i Stockholm byggnadsyrkesskola;

att han under tiden juli 1908—april 1909 tjänstgjort såsom ritare hos kasernbyggnadsnämnden;

att han under tiden maj 1909—april 1934 varit anställd hos medicinalstyrelsen såsom byggnadskontrollant vid styrelsens sjukhusbyggen;

att han från och med den 1 maj 1934 innehaft anställning såsom byggnadskontrollant hos byggnadsstyrelsen;

att han under sin anställning hos medicinalstyrelsen och byggnadsstyrelsen åtnjutit arvode, som under tiden november 1927—augusti 1930 utgjort 9,600 kronor för år och under tiden därefter utgått med omkring 10,800 kronor för år;

att Petersson, som icke åtnjutit dyrtidstillägg å nyss angivna arvodesbelopp, under vissa perioder av sin anställning hos medicinalstyrelsen tillika haft tillgång till fri bostad;

samt att hans verksamhet såsom kontrollant vid byggnadsföretag för statsverkets räkning i stort sett tagit hans arbetstid helt i anspråk.

Byggnadsstyrelsen har hemställt om pension åt Petersson till skäligt belopp.

Medicinalstyrelsen har biträtt byggnadsstyrelsens framställning.

Statskontoret har tillstyrkt utverkande av pension åt Petersson till belopp av 3,600 kronor för år och därvid anfört, bland annat, följande:

I likhet med byggnadsstyrelsen och medicinalstyrelsen finner statskontoret det motiverat, att pension beredes Petersson genom framställning till riksdagen. Då man torde kunna utgå ifrån att avlöningsförmånerna för Petersson blivit på grund av de i detta fall gällande anställningsförhållandena bestämda till högre belopp än om den ifrågavarande befattningen varit förenad med pensionsrätt, anser sig statskontoret icke kunna tillstyrka, att pensionsbeloppet ställes i sedvanlig relation till de åtnjutna löneförmånerna. Ämbetsverket finner det i stället ligga närmast till hands, att, i ett fall som det förevarande, pensionsbeloppet bestämmes med utgångspunkt från det pensionsunderlag, 3,924 kronor, som gäller för byggnadsstyrelsens extra ordinarie byggnadskontrollanter. Enär Peterssons sammanlagda anställningstid i statens tjänst uppgår till mer än trettio år, torde pensionen alltså böra fastställas till sagda belopp, dock med avdrag av vad som kan anses motsvara icke erlagda pensionsavgifter, eller lämpligen avrundat till 3,600 kronor för år.

Även jag anser mig böra förorda, att pension utverkas åt Petersson. Pensionen synes mig skäligen kunna bestämmas till det av statskontoret ifrågasatta beloppet, 3,600 kronor för år. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:tt måtte föreslå riksdagen medgiva,

att byggnadskontrollanten hos byggnadsstyrelsen Per John Knut Petersson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 3,600 kronor.

4:o.

Förra städerskan vid centraltullkammaren i Stockholm Klara Alfrida Josefina Karlsson, född Nyström. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Karlsson, som är änka, är född den 21 augusti 1867 och således 74 år gammal;

att hon åtminstone sedan år 1905 intill utgången av juni månad 1941 eller under omkring 36 år innehaft anställning såsom städerska vid centraltullkammaren i Stockholm;

att städningsarbetet torde ha krävt en daglig arbetstid av omkring 2¹/₂ timmar under åren 1905—1916, 3¹/₂ timmar under åren 1917—1924 och 4 timmar under tiden därefter;

att hennes inkomst i tullverket under åren 1930—1940 i medeltal utgjort omkring 1,130 kronor för år;

samt att Karlsson jämsides med det för statens räkning utförda städningsarbetet verkställt städning av hamnkottens i Stockholm lokaler vid Värta hamnen, för vilket arbete, som krävt en daglig arbetstid av ungefär 1 timme, sedan den 1 juni 1922 utgått ersättning med 15 kronor för månad.

Karlsson, som icke blivit underkastad tjänstepensionsreglementet för arbetare, har ej heller kunnat tillerkännas pension enligt bestämmelserna i

kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär hon icke före uppnådda 60 levnadsår under en tid av sammanlagt minst 15 år innehaft sådan anställning i statens tjänst, som kunnat anses hava utgjort hennes huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla.

Karlsson har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Generaltullstyrelsen har — under erinran att Karlsson under mer än 24 år i statens tjänst fullgjort städningsarbete med en daglig arbetstid av minst 3½ timmar — tillstyrkt utverkande av pension till skäligt belopp åt Karlsson, att utgå från och med den 1 juli 1941.

Statskontoret har under hänvisning till av riksdagen under senare år fattade beslut i med det förevarande likartade fall likaledes tillstyrkt beredande av pension åt Karlsson samt föreslagit, att pensionsbeloppet måtte fastställas till 408 kronor för år.

Även jag finner mig böra förorda, att pension utverkas åt Karlsson. Beträffande pensionsbeloppets storlek ansluter jag mig till statskontorets förslag. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra städerskan vid centraltullkammaren i Stockholm Klara Alfrida Josefina Karlsson, född Nyström, må, räknat från och med den 1 juli 1941, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. upp bära en årlig pension av 408 kronor.

5:o.

Extra befattningshavaren vid statens etnografiska museum Axel Oscar Törnblom. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Törnblom är född den 25 september 1872 och således 69 år gammal;

att han under tiden 1 november 1890—31 oktober 1894 innehaft fast anställning vid Svea ingenjörkår;

att han sedan den 15 maj 1900 eller närmare 42 år varit anställd såsom extra befattningshavare vid naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning sedermera statens etnografiska museum;

att han sedan år 1901 huvudsakligen haft att utföra därstädes, förekommande konserverings- och prepareringsarbeten;

samt att hans ersättning utgått med *dels* arvode, vilket inberäknat ersättning med 200 kronor för särskilt arbete utom tjänstetid uppgått under åren 1929—1939 till 3,800 kronor för år jämte dyrtidstillägg enligt för befattningshavare vid nyreglerade verk gällande grunder samt under tiden därefter till 4,400 kronor för år utan rätt till dyrtidstillägg, *dels ock* — sedan år 1907 — förmån av fri bostad om 3 rum och kök jämte värme och lyse, vilken förmån under senare år uppskattats till ett årligt värde av 1,000 kronor.

Vetenskapsakademien har under återopande av en av föreståndaren för statens etnografiska museum gjord, av museets inspektor tillstyrkt framställning hemställt om beredande av pension åt Törnblom, att utgå från och med den 1 juli 1942.

Statskontoret har tillstyrkt pension åt Törnblom till belopp av 2,040 kronor för år och därvid anført, bland annat, följande:

Därest det uppskattade värdet av 1,000 kronor för naturaförmånerna tages i beräkning vid uppskattning av Törnbloms sammanlagda årsinkomst, skulle densamma närmast motsvara lön i 17 löneklassen å G-ort i de före den 1 juli 1939 för civilförvaltningen gällande allmänna löneplanerna, till vilka de i civila tjänstepensionsreglementet fastställda pensionsunderlagen äro anknutna. Med utgångspunkt från motsvarande lön å A-ort, vilken utgör 3,960 kronor, samt med beaktande av att Törnblom innehar en anställningstid av minst trettio år, skulle pensionen för honom komma att uppgå till $(\frac{2}{3} \times 3,960 = 2,640; 2,640 - 10 \text{ procent härav} =) 2,376$ kronor för år räknat.

Då de vid statens vetenskapliga institutioner och inrättningar anställda ordinarie preparatorerna äro placerade i lönegraden A 10 med ett tjänstepensionsunderlag av 2,160 kronor, lär det emellertid enligt statskontorets mening icke böra komma i fråga att Törnblom i pensionshänseende försättes i bättre ställning, än om han varit innehavare av extra ordinarie befattning i nämnda lönegrad. Ämbetsverket vill alltså för sin del föreslå, att pensionen för Törnblom bestämmes till ett belopp av 2,040 kronor för år, motsvarande hel pension i lönegraden Eo 10.

Även jag finner mig böra förorda, att pension utverkas åt Törnblom. Då dennes arbetsuppgifter närmast torde vara jämförliga med de åligganden, som vid liknande institutioner pläga fullgöras av preparatorer i 10 lönegraden, ansluter jag mig till statskontorets uppfattning, att pensionen skäligen bör bestämmas till ett belopp, motsvarande hel pension i lönegraden Eo 10. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att extra befattningshavaren vid statens etnografiska museum Axel Oscar Törnblom må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 2,040 kronor.

6:o.

Förre c. o. läraren i gymnastik med lek och idrott vid folkskoleseminariet i Linköping, f. d. kaptenen vid Södermanlands regemente Victor Melker Reinhold von Feilitzen. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att von Feilitzen är född den 22 november 1880 och således 61 år gammal;

att han varit anställd såsom timplärare vid folkskoleseminariet i Strängnäs under läsåret 1925/26 samt höstterminen 1926, såsom vikarierande gymnastiklärare vid samma läroanstalt vårterminen 1927 samt läsåren 1927/28—

1931/32 och såsom biträdande gymnastiklärare vid folkskoleseminariet i Linköping under läsåren 1932/33—1936/37 och höstterminen 1937;

att han innehaft anställning såsom e. o. lärare i gymnastik med lek och idrott vid folkskoleseminariet i Linköping från och med den 1 januari 1938 till och med den 30 juni 1941, från vilken tidpunkt han på grund av inskränning i seminariets verksamhet nödgats avgå från sin befattning;

att han med tillämpning av de för lärare i övningsämne vid statens undervisningsväsende gällande bestämmelser för tillgodoräkning av tjänstår kan tillgodoräkna sig en sammanlagd tjänstetid av drygt 11 år, varav över 9 år belöpa på tiden intill utgången av höstterminen 1937;

samt att han från och med den 1 juni 1932 åtnjuter pension såsom f. d. kapten vid Södermanlands regemente med 4,512 kronor för år jämte dyrtidstillägg och kristillägg.

Hos Kungl. Maj:t har von Feilitzen anhållit att vid avgången från gymnastiklärartjänsten komma i åtnjutande av pension.

Skolöverstyrelsen har — under framhållande att, därest von Feilitzen kunnat bibehållas i sin extra ordinarie befattning under ytterligare två och ett halvt år, han varit berättigad åtnjuta pension från nämnda tjänst — hemställt, att åt honom måtte utverkas pensionstillägg med skäligt belopp från och med den 1 juli 1941 och därvid anført, bland annat, följande:

Hur stort det pensionstillägg bör vara, som skulle kunna tilldelas von Feilitzen, undandraget sig väsentligen överstyrelsens bedömande. Hans tjänstår som extra ordinarie gymnastiklärare (vårterminen 1938—vårterminen 1941) omfattar endast något mera än 2 år. Skulle hela hans tjänstetid som gymnastiklärare medräknas, uppgår antalet tjänstår till något mer än 11. Om emellertid tiden före hans militära pensionering frånräknas, blir antalet tjänstår 6. Pensionen för en extra ordinarie gymnastiklärare i 18 lönegraden utgör i sistnämnda fall $\frac{6 \cdot 3,444}{30} = 688:80$ kronor, eller jämkat uppåt till närmast med 12 delbara tal, 696 kronor. Det synes överstyrelsen, som om denna summa skulle utgöra ett rätt väl avvägt pensionstillägg i förevarande fall.

Statskontoret har tillstyrkt, att pension utverkas åt von Feilitzen till belopp av 492 kronor för år. Ämbetsverket har därvid anført, bland annat, följande:

Med hänsyn till sökandens jämförelsevis långa anställningstid som gymnastiklärare och i betraktande av de omständigheter, som föranlett hans avgång ur tjänst, anser sig statskontoret i likhet med skolöverstyrelsen kunna förorda, att von Feilitzen genom framställning till riksdagen för sin anställning som gymnastiklärare beredes en mindre, årlig pension, att utgå vid sidan av den honom såsom förutvarande kapten tillkommande tjänstepensionen.

Därest von Feilitzen kvarstått i tjänst intill den för honom gällande pensionsåldern eller till utgången av december 1943, skulle han kunnat för pension jämlikt 3 § 1 mom. civila tjänstepensionsreglementet räkna sig till godo tiden från och med den 1 januari 1938 eller från den tidpunkt, han vunnit extraordinarieanställning som gymnastiklärare vid folkskoleseminariet i Linköping. Den pension, som von Feilitzen på sagda tjänstetid ägt upp-

bära, skulle därvid, om han under återstående tid uppehållit sin befattning med en tjänstgöringsskyldighet, motsvarande den under läsåret 1940—1941, hava uppgått till 384 kronor för år.

Enligt av skolöverstyrelsen i ärendet bilagd sammanställning, torde von Feilitzen med tillämpning av för statens övningslärare gällande tillgodoräkningsbestämmelser kunna åberopa en före den 1 januari 1938 innehavd statlig anställningstid som timlärare, vikarierande gymnastiklärare och biträdande gymnastiklärare av 9 år 4 månader 3 dagar. Därest von Feilitzen, vilket synes sannolikt, efter därom gjord framställning av Kungl. Maj:t medgivits rätt att för gymnastiklärarpension jämlikt civila tjänstepensionsreglementet tillgodoräkna två tredjedelar av sistnämnda tid eller 6 år 2 månader 22 dagar, skulle han med en sammanlagd i pensionshänseende beräknelig tjänstetid av 9 år 5 månader 5 dagar komma i åtnjutande av en årlig pension av 1,092 kronor. Då von Feilitzen emellertid i egenskap av förutvarande kapten vid Södermanlands regemente från och med den 1 juni 1932 uppbär pension till ett belopp av 4,512 kronor för år, skulle den honom tillerkända kaptenspensionen i enlighet med bestämmelserna i 7 § 1 mom. civila tjänstepensionsreglementet medfört en viss reduktion av den civila pensionen. De sammanlagda von Feilitzen tillkommande pensionsförmånerna skulle jämlikt sagda bestämmelser hava utgått med 5.004 kronor.

Ämbetsverket anser sig därför böra föreslå, att von Feilitzen genom framställning till riksdagen tillerkännes en årlig pension av (5,004 — 4,512 =) 492 kronor, varvid bör föreskrivas, att någon reduktion av von Feilitzens militärpension i anledning av riksdagspensionen icke skall äga rum.

Med hänsyn till de föreliggande omständigheterna anser jag mig i likhet med ämbetsverken kunna tillstyrka, att von Feilitzen efter avgången från gymnastiklärarbefattningen erhåller en pension, att utgå vid sidan av hans pension såsom f. d. kapten. Beträffande storleken av pensionen ansluter jag mig till statskontorets förslag om pensionsbeloppets bestämmande till 492 kronor för år, varvid någon reduktion av hans författningensliga militära pension icke bör äga rum. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre e. o. läraren i gymnastik med lek och idrott vid folkskoleseminariet i Linköping, f. d. kaptenen vid Södermanlands regemente Victor Melker Reinhold von Feilitzen må, räknat från och med den 1 juli 1941, under sin återstående livstid uppbära pension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 492 kronor för år, varvid någon reduktion icke skall äga rum av honom författningensenligt tillkommande pension såsom f. d. kapten på stat.

7:o.

Förra städerskan vid folkskoleseminariet i Falun Hulda Kristina Berglöv, född Westerlund. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Berglöv är född den 22 juni 1872 och således 69 år gammal;

att hon från augusti månad 1919 intill utgången av juni månad 1941 eller

under 22 läsår tjänstgjort såsom städerska vid folkskoleseminariet i Falun;
att hennes dagliga arbetstid omfattat i medeltal 4 timmar;
att hennes avlöning under de senaste tio åren utgjort i medeltal 612 kronor för år;
samt att Berglöv, som är frånskild, ej åtnjuter något underhållsbidrag av sin förre man.

Berglöv, som icke blivit underkastad tjänstepensionsreglementet för arbetare, kan ej heller komma i åtnjutande av pension enligt bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär hon vid den tidpunkt, då hon uppnådde 60 års ålder, icke under sammanlagt 15 år innehaft anställning i statens tjänst.

Berglöv har anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Rektorn vid folkskoleseminariet i Falun har tillstyrkt ansökningen.

Skolöverstyrelsen har hemställt om utverkande hos riksdagen av pension åt Berglöv till belopp av 360 kronor för år.

Statens pensionsanstalt och statskontoret hava biträtt skolöverstyrelsens förslag.

I anslutning till skolöverstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra städerskan vid folkskoleseminariet i Falun Hulda Kristina Berglöv, född Westerlund, må, räknat från och med den 1 juli 1941, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 360 kronor.

8:o.

Städerskan vid småskoleseminariet i Landskrona Maria Lovisa Persson, född Mattsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Persson, som är änka, är född den 25 december 1867 och således 74 år gammal;

att hon utfört städningsarbete vid småskoleseminariet (tidigare folkskoleseminariet) i Landskrona från och med år 1917 eller under omkring 25 år;

att den dagliga arbetstiden utgjort inemot 6 à 7 timmar;

samt att hennes inkomst av städningen under de senaste fem åren i medeltal uppgått till omkring 670 kronor årligen.

Persson, som icke blivit underkastad tjänstepensionsreglementet för arbetare, kan ej heller komma i åtnjutande av pension jämlikt bestämmelserna

i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär hon vid den tidpunkt, då hon uppnådde 60 års ålder, icke under sammanlagt 15 år innehaft anställning i statens tjänst.

Persson har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension. *Rektorn vid småskoleseminariet i Landskrona* har tillstyrkt ansökningen. *Skolöverstyrelsen* har hemställt om utverkande hos riksdagen av pension åt Persson till belopp av 360 kronor för år.

Statens pensionsanstalt och *statskontoret* ha tillstyrkt den av skolöverstyrelsen sålunda gjorda hemställan.

Med biträdande av skolöverstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att städerskan vid småskoleseminariet i Landskrona Maria Lovisa Persson, född Mattsson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 360 kronor.

9:o.

Förra städerskorna vid postverket Josefina Wilhelmina Jansson, född Lundkvist, och Elin Cecilia Liljegren, född Nilsson, samt städerskan därstädes Eleonora Lovisa Norberg, född Olsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

beträffande *Jansson*,

att hon, som är änka, är född den 29 december 1870 och således 71 år gammal;

att hon under tiden 1 juli 1918—31 maj 1941 eller under 22 år 11 månader varit anställd såsom städerska hos generalpoststyrelsen med en daglig arbetstid av 7 à 8 timmar;

samt att ersättningen för städningsarbetet under de senaste fem åren uppgått till i medeltal 3,220 kronor för år;

beträffande *Liljegren*,

att hon är född den 19 februari 1878 och således nära 64 år gammal;

att hon under tiden 17 april 1923—31 december 1940 eller under omkring 17 år 8 månader varit anställd såsom städerska vid postkontoret Göteborg 1 med en daglig arbetstid av i medeltal 3 1/2 à 4 timmar;

att hon lämnade sin anställning på grund av sjukdom;

samt att ersättningen för städningsarbetet under de senaste fem åren uppgått till i medeltal omkring 900 kronor för år; och

beträffande *Norberg*,

att hon, som är änka, är född den 10 juli 1868 och således 73 år gammal; att hon under tiden 1 mars 1918—14 februari 1923 varit anställd såsom städerska å utrikesdepartementets pass- och arvsavdelning med en daglig arbetstid av 6 timmar;

att hon från och med den 15 februari 1923 innehar anställning såsom städerska hos generalpoststyrelsen med eh daglig arbetstid av i medeltal 5 timmar;

att hon vid beräknad avgång från sin anställning hos postverket med utgången av juni månad 1942 kan åberopa en anställningstid i statens tjänst av 24 år 4 månader;

samt att ersättningen för städningsarbetet under de senaste fem åren uppgått till i medeltal 1,750 kronor för år.

Förenämnda anställningshavare, som icke blivit underkastade bestämmelserna i tjänstepensionsreglementet för arbetare, kunna ej heller komma i åtnjutande av pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär de vid den tidpunkt, då de uppnådde 60 års ålder, icke under sammanlagt 15 år innehaft anställning i statens tjänst.

Generalpoststyrelsen har — under framhållande att arbetet i postverkets tjänst för samtliga nu ifrågavarande anställningshavare utgjort deras huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla — hemställt om utverkande av årlig pension å 528 kronor åt Jansson, 360 kronor åt Liljegren samt 408 kronor åt *Norberg*.

Statskontoret har icke funnit anledning till erinran mot vad generalpoststyrelsen anfört och hemställt.

I likhet med myndigheterna anser jag mig böra förorda, att pension utverkas åt de i ärendet omförmälda anställningshavarna. Beträffande avvägningen av pensionsbeloppen ansluter jag mig till i ärendet avgivet förslag, enligt vilket pensionen bör bestämmas till ett årligt belopp av 528 kronor åt Jansson, 360 kronor åt Liljegren samt 408 kronor åt *Norberg*. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att var och en av förra städerskorna vid postverket Josefina Wilhelmina Jansson, född Lundkvist, och Elin Cecilia Liljegren, född Nilsson, samt städerskan därstädes Eleonora Lovisa *Norberg*, född Olsson, må, Jansson från och med den 1 juni 1941, Liljegren från och med den 1 januari 1941 och *Norberg* från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid av postmedel uppbära en årlig pension, Jansson å 528 kronor, Liljegren å 360 kronor och *Norberg* å 408 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr 65.

Vad föredraganden ovan under punkterna 1:o—9:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lars Gabrielson.